

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДОНБАСЬКА ДЕРЖАВНА МАШИНОБУДІВНА АКАДЕМІЯ

Введено в дію наказом ректора
№ 79 від «24» червня 2021 р.

Розглянуто та затверджено Вченою радою
Донбаської державної машинобудівної академії
(протокол № 13 від «24» червня 2021 р.)

Ректор В. Д. КОВАЛЬОВ

ПОЛОЖЕННЯ
про науково-дослідний сектор
Донбаської державної машинобудівної академії

1 ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1 Науково-дослідний сектор (далі – НДС) є структурним підрозділом Донбаської державної машинобудівної академії (далі – Академії), що організовує наукову та науково-технічну діяльність Академії, об'єднує її наукові підрозділи, і в поточній роботі підпорядковується проректору з наукової роботи, управління розвитком та міжнародних зв'язків.

1.2 НДС здійснює свою діяльність у відповідності з Конституцією України, Цивільним кодексом України, Законами України «Про вищу освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність», «Про пріоритетні напрями розвитку науки і техніки», Постановою Кабінету Міністрів України «Типове положення з планування, обліку і калькулювання собівартості науково-дослідних робіт і дослідно-конструкторських робіт», затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 20.07.1996 р. № 830 зі змінами і доповненнями, Постановою Кабінету Міністрів від 30.08.2002 р. № 1298 зі змінами і доповненнями і другими Постановами і розпорядженнями Кабінету Міністрів України, наказами і інструктивними листами Міністерства освіти і науки України (далі – МОН України), Статутом академії, Положенням про порядок організації наукової та науково-технічної діяльності в ДДМА, цим Положенням.

1.3 У своїй роботі НДС керується наказами ректора, рішеннями Вченої ради та Науково-технічної ради Академії.

2 ЗАДАЧІ ТА ФУНКЦІЇ

2.1 Основними задачами НДС є:

- організація проведення кафедральних держбюджетних науково-дослідних робіт, що виконуються у другій половині робочого дня професорсько-викладацького складу (далі – кафедральних НДР), фундаментальних та прикладних досліджень, науково-технічних (експериментальних) розробок за рахунок коштів державного бюджету, науково-технічних розробок за державним замовленням, наукових досліджень і розробок за рахунок грантової підтримки Національного фонду досліджень України, господарських договірних та інших робіт, спрямованих на реалізацію Пріоритетних тематичних напрямів наукових досліджень і науково-технічних розробок, розвиток наукомістких технологій і освіти;

- використання всіх можливостей для підвищення значення наукової та науково-технічної діяльності в Академії;

- сприяння створенню нових знань, становленню і розвитку наукових шкіл з метою сприяння підвищенню якості підготовки спеціалістів і зростанню кваліфікації наукових працівників Академії;

- розвиток і реалізація інтеграції фундаментальних і прикладних досліджень між освітніми установами, дослідницькими і галузевими інститутами;

- розвиток взаємовигідних міжнародних науково-технічних зв'язків, виконання спільних науково-дослідних проєктів і робіт при збереженні пріоритетів Академії, міжнародний обмін науково-технічною інформацією, спільна публікація наукових статей, монографій, проведення науково-технічних заходів, виставок і т. і.;

- ефективне використання науково-технічного потенціалу Академії і сприяння прискоренню використання результатів науково-дослідних і прикладних розробок;

- участь у розробках націлених на подальший розвиток і вдосконалення наукових основ вищої освіти;

- широке залучення до науково-технічної діяльності здобувачів освіти;

- організація і проведення конкурсів наукових робіт здобувачів освіти, студентських олімпіад і т. і.;

- набуття, охорона та захист прав інтелектуальної власності науково-педагогічних, наукових та інших працівників Академії та здобувачів освіти;
- оновлення експериментальної і матеріально-технічної бази за рахунок коштів, які надходять на виконання наукових досліджень, від продажу ліцензій і т. і.;
- проведення на базі Академії науково-технічних заходів (конференцій, семінарів, виставок, круглих столів, презентацій і т. і.);
- підготовка і розповсюдження рекламних матеріалів про виконані НДР в Академії, про наукову діяльність вчених Академії і т. і.;

2.2 Основна мета діяльності НДС – забезпечення реалізації державної політики в сфері науки, науково-технічної, інноваційної діяльності і інтелектуальної власності в системі МОН України.

2.3 Відповідно до поставлених задач НДС здійснює наступні функції:

- розробляє і надає на погодження Науково-технічній раді Академії, далі на затвердження Ректору тематичні плани НДР Академії;
 - організує планування і проведення держбюджетних і госпдоговірних НДР, а також звітність по даному виду діяльності;
 - забезпечує фінансово-економічний супровід наукової та науково-дослідної діяльності Академії;
 - проводить поточну роботу з науковим і науково-педагогічним складом Академії та іншими працівниками в частині НДР;
 - здійснює нормативно-методичне і інформаційно-довідкове забезпечення наукової та науково-технічної діяльності Академії державними стандартами, тематичними збірниками, комп'ютерно-інформаційними ресурсами і т. і.;
 - здійснює контроль за виконанням науково-технічних досліджень і розробок на сучасному науково-технічному рівні, сприяє забезпеченню конкурентоспроможності та високій ефективності виконуваних робіт;
 - здійснює контроль за своєчасним і якісним виконанням НДР і технологічних розробок у відповідності з ухваленими договорами, технічними завданнями та кошторисами витрат;
 - забезпечує державну реєстрацію виконуваних НДР, своєчасність і достовірність звітності по НДР, яка надається в органи державної реєстрації і статистики;
 - організовує і виконує роботу по участі вчених Академії в конкурсах МОН України, грантових і міжнародних програмах;
 - організовує патентно-ліцензійні дослідження при плануванні та виконанні НДР, для підвищення високого науково-технічного рівня, забезпечення патентоспроможності і конкурентоспроможності на внутрішньому і зовнішньому ринках створюваних машин, приладів, обладнання і технологічних процесів;
 - забезпечує відповідність наукових досліджень, що виконуються в Академії, Пріоритетним тематичним напрямкам наукових досліджень і науково-технічних розробок, згідно діючого законодавства України;
 - організовує правову проробку проектів договорів про науково-технічне співробітництво, в необхідних випадках може залучати в якості консультантів спеціалістів Академії або сторонніх організацій;
 - розвиває інноваційну діяльність становлення та функціонування наукових шкіл і провідних колективів;
 - сприяє участі науковців Академії в представницьких органах МОН України і інших гілок влади (експертні комісії та групи, комітети і т. і.).
 - здійснює підготовку звітів про наукову діяльність Академії для МОН України і як частини матеріалів звіту Академії;
 - сприяє впровадженню норм академічної доброчесності та етики академічних відносин.

2.4 Стосовно питань взаємозв'язку наукових досліджень з освітнім процесом НДС забезпечує:

- залучення здобувачів вищої освіти Академії до участі в кафедральних НДР і НДР, що виконуються за рахунок коштів державного бюджету та за господарськими договорами;
- організацію участі здобувачів вищої освіти Академії у внутрішніх, регіональних, всеукраїнських і міжнародних олімпіадах, конкурсах, виставках і т. і.;
- широке залучення здобувачів вищої освіти до участі та проведенні в Академії щорічних Днів науки;
- реалізацію Положень про науково-дослідну роботу студентів, введеного в дію наказом Ректора Академії № 29 від 07.03.2008 року та про роботу з обдарованими здобувачами вищої освіти, введеного в дію наказом Ректора Академії № 93 від 27.12.2019 року.

3 СКЛАД І СТРУКТУРА НДС

3.1 Основними структурними підрозділами НДС являються: адміністративно-управлінський апарат; відділ з питань інтелектуальної власності; планово-економічний відділ; група стандартизації і метрологічного забезпечення, інші підрозділи, що займаються НДР і науково-виробничими роботами.

3.2 Вирішення організаційних, оперативних, методичних і економічних питань здійснює адміністративно-управлінський апарат.

3.3 Начальник НДС забезпечує безпосереднє керівництво структурними підрозділами НДС, складання планів НДР, координацію і контроль діяльності наукових підрозділів і співвиконавців робіт, організацію експертизи проєктів і результатів НДР, впровадження результатів досліджень, відповідність досліджень і наукових розробок вимогам патентоспроможності і конкурентоспроможності.

3.4 Адміністративно-управлінський апарат, планово-економічний відділ, група стандартизації і метрологічного забезпечення здійснюють:

- оперативний контроль за виконанням кафедральних НДР і тих, що фінансуються з державного бюджету, за державним замовленням і грантами, а також госпдоговірними НДР і договорами на надання послуг;
- консультативну допомогу керівникам тем при оформленні документів по кафедральним НДР і тим, що фінансуються з державного бюджету по державним замовленням, грантам, а також госпдоговірним НДР і послугам;
- підготовку тематичних планів кафедральних НДР на поточний навчальний рік і НДР, що фінансуються з державного бюджету, на поточний календарний рік;
- підготовку Плану організації і проведення наукових заходів у Академії і контроль за його виконанням;
- підготовку матеріалів для участі в конкурсах, що проводяться МОН України, Національним фондом досліджень, міжнародними грантовими програмами, фондами і т. і.;
- складання відповідної звітності про наукову та науково-технічну діяльність Академії і статистичних даних для вищестоящих організацій;
- підготовку до затвердження плану і методики виконання та планів виконавців кафедральних НДР;
- складання кошторисів витрат по держбюджетним і госпдоговірним роботам та контроль за використанням коштів по темам.

3.5 За виконання і організацію наукової роботи на факультетах відповідають декани, в структурних підрозділах – завідувачі кафедр та керівники робіт.

3.6 Відділ з питань інтелектуальної власності:

- надає допомогу в підготовці документації для надання правової охорони і комерційної реалізації об'єктів інтелектуальної власності, створених при освітній,

науковій та науково-виробничій діяльності Академії (виявлення, аналіз і відбір об'єктів інтелектуальної власності, які підлягають захисту; виявлення фактів неправомірного використання об'єктів інтелектуальної власності та здійснення необхідних дій по припиненню цих порушень);

- здійснює інформаційно-аналітичне забезпечення робіт по створенню об'єктів інтелектуальної власності Академії (забезпечує кафедри і наукові підрозділи інформацією про програми наукових досліджень, які проводяться міністерствами, відомствами, іншими закладами вищої освіти і організаціями, про науково-технічні заходи, що проводяться ними, здійснює державну реєстрацію НДР і звітів по ним);

- надає адміністративну допомогу авторам об'єктів права інтелектуальної власності Академії в реалізації майнових і немайнових прав;

- здійснює облік і звітність в області правової охорони і комерційної реалізації інтелектуальної власності Академії;

- бере участь в організації та здійсненні діяльності по забезпеченню збереження комерційної таємниці Академії в області інтелектуальної власності, а також конфіденційності робіт по комплексному правовому захисту і комерційної реалізації об'єктів інтелектуальної власності.

3.7 НДС виконує фундаментальні, прикладні та інші наукові дослідження і розробки, спрямовані на створення нових знань, освоєння нових технологій, підвищення якості підготовки спеціалістів, науково-педагогічних кадрів силами:

- науково-педагогічного складу Академії у відповідності з індивідуальними планами виконавців кафедральних НДР;

- штатних керівних, наукових, інженерно-технічних працівників і інших спеціалістів;

- сумісників – на умовах внутрішнього сумісництва та робітників сторонніх організацій;

- здобувачів першого (бакалаврського), другого (магістерського) та третього (освітньо-наукового) рівнів у ході виконання навчальних завдань, курсових, дипломних і дисертаційних робіт;

3.8 Виконання наукових досліджень в НДС на умовах сумісництва здійснюється вільний від основної роботи час з оплатою згідно діючого законодавства України, а також за цивільно-правовими договорами;

3.9 НДС має право, керуючись законодавством України і нормативними актами МОН України:

- визначати форму і порядок оплати праці робітників, які приймають участь в науково-дослідній діяльності, встановлювати надбавки до заробітної плати;

- розробляти і затверджувати порядок преміювання виконавців наукових досліджень, учасників і переможців олімпіад та конкурсів.

3.10 Керівники НДР формують колективи виконавців, розподіляють посадові обов'язки між виконавцями, несуть повну адміністративну та матеріальну відповідальність за високий науково-технічний рівень, якість і терміни виконання робіт, а також впровадження результатів у виробництво і навчальний процес.

3.11 Наукові працівники, спеціалісти і робітники приймаються на роботу на вакантні посади, які передбачені штатним розписом та на основі трудових договорів і контрактів згідно наказу ректора Академії або на основі цивільно-правових договорів.

3.12 За участі Науково-технічної ради Академії НДС організовує розгляд і оцінювання:

- запитів для участі в конкурсних відборах проєктів фундаментальних та прикладних наукових досліджень, науково-технічних (експериментальних) розробок, виконання яких здійснюється за рахунок коштів загального фонду державного бюджету, державного замовлення і т. і.;

- проміжних і заключних результатів НДР, виконання яких здійснюється за рахунок коштів загального фонду державного бюджету і державного замовлення;
- заключних результатів кафедральних НДР;
- претендентів для отримання і звітів отримувачів стипендій і премій Верховної Ради України та Кабінету Міністрів України;
- вирішення актуальних поточних питань, що стосуються наукової та науково-технічної діяльності Академії.

4 ФІНАНСУВАННЯ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

4.1 Джерелами фінансування НДР Академії є: державний бюджет України (в т. ч. держзамовлення), двосторонні міжнародні угоди, Національний фонд досліджень України, господарські договори, гранти українських і міжнародних організацій.

4.2 Оплата праці співробітників, які проводять наукові дослідження, здійснюється відповідно до законів України та інших нормативно-правових актів, укладених договорів, угод, умов Колективного договору в межах затвердженого кошторису на виконання НДР, надання освітніх і наукових послуг.

4.3 Оплата праці за виконання кафедральних НДР входить до заробітної плати викладачів.

4.4 Оплата праці керівників НДР і виконавців визначаються, виходячи із об'єму фонду заробітної плати, встановленого калькуляцією кошторисної вартості НДР.

4.5 Кошти, що надходять на розрахунковий рахунок Академії, призначені для виконання НДР, розподіляються в наступному співвідношенні:

- накладні витрати в калькуляціях кошторисної вартості НДР плануються відповідно до Типового положення щодо планування, обліку та калькулювання собівартості науково-дослідних робіт, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 20 липня 1996 р. № 830;

- решта коштів знаходяться в розпорядженні наукового керівника НДР або керівника наукового підрозділу (якщо тема виконується його силами).

4.6 Кошти обліковуються окремо по кожній темі. Калькуляція кошторисної вартості на кожен НДР визначається на основі техніко-економічних розрахунків статтями витрат, які плануються самостійно виконавцями робіт. Витрати відображаються в калькуляції кошторисної вартості в цілому за темою, з виділенням вартості робіт (послуг), які підлягають виконанню у поточному бюджетному році. Не використані в поточному періоді (квартал, місяць) грошові кошти по темі не можуть бути вилучені, якщо інше не зазначено в умовах договору фінансування. Не використані грошові кошти поточного року не можуть бути зараховані в об'єм наступного періоду фінансування.

4.7 Обладнання, придбане на кошти НДР зараховуються на баланс Академії та залишається в розпорядженні кафедри, лабораторії тощо.

4.8 Порядок розподілу валютних коштів, отриманих від виконання договорів, проєктів з зарубіжними партнерами, визначаються особою, в залежності від умов їх виконання.